

**Σχόλια περιβαλλοντικών οργανώσεων
στη δημόσια διαβούλευση για τη 2^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ
των ΥΔ04 Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και ΥΔ08 Θεσσαλίας**

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2023

Οι συνυπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις υποβάλλουν με το παρόν κοινά σχόλια στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης που φιλοξενείται στην ειδική ιστοσελίδα <http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/2revision-consultation-gr/> για τη 2^η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08), κατά το σκέλος που τα προσχέδια ΣΔΛΑΠ επιχειρούν να επαναφέρουν το έργο της μερικής εκτροπής του ποταμού Αχελώου από το ένα υδατικό διαμέρισμα στο άλλο.

Με το παρόν, διατυπώνουν για άλλη μία φορά την πάγια θέση τους ότι το φαραωνικό σχέδιο της εκτροπής είναι απαρχαιωμένο και δεν συνάδει με τους όρους της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως δέχθηκε και η Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου με την απόφαση υπ' αριθμ. 26/2014. Επιπρόσθετα, τέτοια έργα εναντιώνονται και υπονομεύουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα 2000/60/ΕΚ (εφεξής ΟΠΥ), τους στόχους διατήρησης και εν γένει την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας για τους οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ), τους στόχους προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και προστασίας της βιοποικιλότητας που εντάσσονται στο πλαίσιο του υπό διαμόρφωση Κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης, ως μέρος της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα έως το 2030.

Υπενθυμίζεται ότι η ΟΠΥ απαιτεί από τα κράτη μέλη να προστατεύουν, να βελτιώνουν και να αποκαθιστούν όλα τα υδατικά συστήματα με σκοπό την επίτευξη καλής κατάστασης, ή καλού δυναμικού, έως το 2015, με περιορισμένες δυνατότητες παράτασης της εν λόγω προθεσμίας έως το 2027. Στο πλαίσιο δε της διαδικασίας ελέγχου της καταλληλότητας της ΟΠΥ (Fitness check, 2019) εκτιμήθηκε ότι η πρόοδος των κρατών μελών ως προς την επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων θα είναι αργή αλλά σταθερή¹, και καταλυτικός θα είναι ο ρόλος που θα διαδραματίσουν τα προγράμματα μέτρων του επόμενου κύκλου ως προς την επίτευξη των στόχων αυτών έως το 2027.

Κι ενώ είναι επιτακτική η λήψη και εφαρμογή φιλόδοξων μέτρων, στη 2^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ των ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08), επαναφέρονται τα έργα της εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Θεσσαλίας που θα έχουν πολύ σοβαρές επιπτώσεις σε σημαντικά και προστατευόμενα οικοσυστήματα, **με αποτέλεσμα να διακινδυνεύεται η επίτευξη έως το 2027 των στόχων της καλής οικολογικής κατάστασης (και καλού οικολογικού δυναμικού) των επηρεαζόμενων από τα έργα υδάτινων σωμάτων**. Συγκεκριμένα, ο αρχικός, από τη δεκαετία του 1980, σχεδιασμός των ως άνω έργων, έχει τροποποιηθεί πολλακίς, με τον περιορισμό της προβλεπόμενης ετήσιας εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Θεσσαλίας από τα 1.200 hm³ στα 600 hm³ νερού, και την περαιτέρω μείωση της εκτρεπόμενης ποσότητας σε 250 hm³ στον πρώτο κύκλο ΣΔΛΑΠ το 2014. Οι τροποποιήσεις αυτές ουδέποτε έχουν τεκμηριωθεί επαρκώς και είναι άγνωστο αν τελικά με τις μειώσεις εξυπηρετούνται οι προβλεπόμενοι στόχοι.

¹ Γεγονός που επιβεβαιώνεται από τα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα για την κατάσταση των υδάτων της ΕΕ: Haase, P., Bowler, D.E., Baker, N.J. et al. The recovery of European freshwater biodiversity has come to a halt. Nature 620, 582–588 (2023). <https://doi.org/10.1038/s41586-023-06400-1>. EEA Report No 7/2018. European waters Assessment of status and pressures 2018. Ανακτήθηκε από: <https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-water>.

Το κείμενο της 1ης αναθεώρησης (δεύτερος κύκλος) του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας προέβλεπε τρεις δέσμες μέτρων για την αντιμετώπιση του υδατικού ελλείμματος της Θεσσαλίας, υποκαθιστώντας έτσι το μέτρο WD08S400 “Ολοκλήρωση έργων μεταφοράς ποσότητας νερού 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού”². Μάλιστα, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο έκρινε πρόσφατα ότι η ως άνω υποκατάσταση “[...] αφενός στοιχεί με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας η διαχείριση των υδάτων πρέπει να γίνεται σε επίπεδο περιοχής λεκανών απορροής ποταμού, αφετέρου εγκρίθηκε κατόπιν τεχνικής - επιστημονικής αξιολόγησης στην οποία ελήφθησαν υπόψη περιβαλλοντικά, κοινωνικά, αναπτυξιακά και οικονομικά κριτήρια και αφού προηγήθηκε δημόσια διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς” (ΣΤΕ Ε’ 2228/2020, σκέψη 20η).

Σήμερα, στο κείμενο της 2ης αναθεώρησης (κρίσιμος τρίτος κύκλος) των ΣΔΛΑΠ των ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας, εισάγεται ξανά η εκτροπή ως αντικείμενο μελέτης, δίχως όμως να έχουν υλοποιηθεί τα προγράμματα μέτρων που είχαν θεσπιστεί για την υποκατάσταση της εκτροπής.

Σχετικά με τα προγράμματα μέτρων, η ΟΠΥ προβλέπει ότι “[...] καταρτίζονται το αργότερο εννέα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας και **όλα τα μέτρα είναι έτοιμα προς εφαρμογή το αργότερο δώδεκα έτη μετά την ημερομηνία αυτή**” (άρθρο 11 παρ. 7) και ότι “[...] αναθεωρούνται και, αν είναι ανάγκη, ενημερώνονται, το αργότερο δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας και, στη συνέχεια, ανά εξαετία. **Κάθε νέο ή αναθεωρημένο μέτρο που θεσπίζεται δυνάμει ενός ενημερωμένου προγράμματος, πρέπει να είναι έτοιμο προς εφαρμογή εντός τριών ετών από τη θέσπισή του**” (άρθρο 11 παρ. 8)³. Ενώ, όμως, τα προγράμματα μέτρων είναι υποχρεωτικά εφαρμόσιμα εντός τριών ετών από τη θέσπισή τους, έως το 2020 η χώρα μας δεν είχε αποστείλει καθόλου στοιχεία στην ΕΕ σχετικά με την πρόοδο εφαρμογής τους, σε σχέση με τις προβλέψεις στα κείμενα της 1ης αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ, τα οποία θεσπίστηκαν τον Δεκέμβριο του 2017.⁴

Εντούτοις, στα προσχέδια της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, και δίχως να παρέχονται επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των προγραμματισμένων προγραμμάτων μέτρων,⁵ επαναφέρονται τα έργα της μερικής εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού. Τα έργα αυτά υποτίθεται στοχεύουν στην κάλυψη του σημαντικού ποσοτικού υδατικού ελλείμματος της Θεσσαλίας, στην πραγματικότητα, όμως, προβάλλεται ως λύση στα προβλήματα κακοδιαχείρισης του νερού στον Θεσσαλικό κάμπο η μεταφορά νερού, δίχως τη λήψη και εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για την αγροτική δραστηριότητα. Για τον υπολογισμό αυτόν δεν έχει αποτιμηθεί αξιόπιστα ο περιορισμός στη χρήση νερού που μπορεί να επιτευχθεί με μέτρα κατάρτισης, εκπαίδευσης των γεωργών καθώς και μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας (τα οποία αποτελούν επίσης συνεχιζόμενα συμπληρωματικά έργα του προσχεδίου της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προτάσεις για την τοπική αντιμετώπιση των υδατικών ελλείψεων στη Θεσσαλία έχουν κατατεθεί από τη δεκαετία του 2000 και συστηματικά αγνοούνται. **Η προσέγγιση αυτή, σαφώς, αντιβαίνει στην αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και δεν συνάδει με το πνεύμα της ΟΠΥ και τον σκοπό της ολοκληρωμένης και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων σε επίπεδο λεκάνης απορροής.** Επιπλέον η εκτρεπόμενη ποσότητα ύδατος στο ύψος των 250 hm³, κατά το υπό κρίση σχέδιο, δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά σε σχέση με το εάν είναι ικανή να καλύψει τις ανάγκες για τις οποίες αρχικά σχεδιάσθηκε η εκτροπή.

² Απόφαση Εθνικής Επιτροπής Υδάτων Αριθμ. Ε.Γ.: οικ. 897/21.12.2017 για την Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Β’ 4682), σελ. 203 επ.

³ Όμοια και η πρόβλεψη στην εθνική νομοθεσία ενσωμάτωσης, βλ. άρθρο 12 παρ. 8 και 9 του π.δ. 51/2007 (Α’ 54), κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 15 παρ. 1 του ν. 3199/2003 (Α’ 280), όπως ισχύει.

⁴ European Commission, Directorate-General for Environment, Assessment of Member States’ progress in Programmes of Measures during the second planning cycle of the Water Framework Directive – Member State – Greece, Publications Office of the European Union, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/662857>, σελ. 19.

⁵ Οι πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε ενημέρωση των ΣΔΛΑΠ (ιδίως σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των προγραμμάτων μέτρων) προβλέπονται στο Παράρτημα VII.B. της ΟΠΥ.

Τέλος, δυστυχώς, οι πρόσφατες καταστροφικές πλημμύρες που έπληξαν το Θεσσαλικό κάμπο κατέστησαν τα παρόντα προσχέδια ήδη ξεπερασμένα.⁶ Αποτιμάται ότι επλήγησαν περισσότερα από 700 χλμ.² αγροτικής γης στο Θεσσαλικό κάμπο.⁷ Θεωρείται επίσης βέβαιο ότι η ένταση και η συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων θα ακολουθεί αυξητική πορεία στα επόμενα χρόνια, λόγω της επιδείνωσης της κλιματικής αλλαγής, και ιδίως στην περιοχή μας. Είναι αναγκαίο και κρίσιμο, λοιπόν, η χώρα μας να σχεδιάσει νέα μέτρα με αυξημένο βαθμό φιλοδοξίας, και προσαρμοσμένα στα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής και να τα προωθήσει άμεσα, με στόχο την ταχύτερη επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης και καλού οικολογικού δυναμικού των υδάτων, και να απέσχει από την προώθηση των καταστροφικών έργων της εκτροπής του ποταμού Αχελώου.

Ειδικότερα, οι συνυπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις επισημαίνουν τις εξής πλημμυρείες των ΣΔΛΑΠ των ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας σχετικά με το επίμαχο έργο της εκτροπής:

1) Το έργο της εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού δεν συμβάλλει στην επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης των επηρεαζόμενων υδάτινων σωμάτων έως το 2027

Όπως αναφέρθηκε, η επίτευξη της καλής κατάστασης και καλού οικολογικού δυναμικού των υδάτων αποτελεί το μεγάλο μεγάλο διακύβευμα τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και στη χώρα μας, και ιδίως δεδομένου ότι ο τρέχον κύκλος αναθεώρησης συμπίπτει με την προθεσμία που τάσσει η ΟΠΥ (το αργότερο έως το 2027). Για ορισμένα επιφανειακά ΥΣ της Θεσσαλίας και της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να υπάρχει κενό γνώσης σχετικά με την κατάσταση ορισμένων υδάτινων σωμάτων.⁸ Σύμφωνα με τα οικεία προσχέδια της 2ης αναθεώρησης, εκτιμάται ότι στη ΛΑΠ Πηνειού⁹ ποσοστό 76,8% των επιφανειακών ΥΣ βρίσκονται σε κίνδυνο (AR) ή ενδεχομένως σε κίνδυνο (PAR), και στη ΛΑΠ Αχελώου¹⁰ ποσοστό 37,2% των επιφανειακών ΥΣ αντίστοιχα. Ωστε, προτείνεται με τα εν λόγω προσχέδια η υπαγωγή τους στην εξαίρεση του άρθρου 4 παρ. 4.¹¹ Πρόκειται, όμως, για σαφή κατάχρηση της δυνατότητας εξαίρεσης από την επίτευξη της καλής οικολογική κατάσταση των υδάτων που έχει εξαιρετικό χαρακτήρα.

Τα έργα της εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού έχουν πολύ σοβαρές επιπτώσεις σε σημαντικά και προστατευόμενα οικοσυστήματα και διακινδυνεύουν την επίτευξη της καλής κατάστασης των επηρεαζόμενων υδάτινων σωμάτων. Ως κατεξοχήν επηρεαζόμενο ΥΣ είναι το μεταβατικό ΥΣ με τίτλο εκβολές Αχελώου (EL0415T0003N), το οποίο αποτελεί προστατευόμενη περιοχή του δικτύου N2000.¹² Στην παρούσα, όμως, 2η

⁶ Στην 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας προβλεπόταν το μέτρο M04B0303 Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων που έγραφε: "Να αξιοποιηθούν ύδατα από υφιστάμενους ταμιευτήρες όπως αυτοί ορίζονται στο εγκριμένο ΠΑΑ 2014- 2020 των οποίων η συμβατότητα με τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ έχει ήδη αξιολογηθεί από το 1ο ΣΔΛΑΠ". Σύμφωνα με το προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, το εν λόγω μέτρο υλοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο κυρίως μέσω του υπομέτρου 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022. Το μέτρο συνεχίζεται μέχρι το 2027 με το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-1.1." Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων" και μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-1.1 "Ανειλημμένα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων που στοχεύουν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας". Η πρόοδος εφαρμογής των προγραμμάτων μέτρων αποδείχθηκε ιδιαίτερα κρίσιμη και στην περίπτωση των πρόσφατων καταστροφικών πλημμυρών στη Θεσσαλία. Οι αστοχίες ως προς τα φράγματα ανήκουν στην προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της ΟΠΥ (άρθρο 4), κάτι που δεν έγινε στη Θεσσαλία.

⁷<https://www.copernicus.eu/en/media/image-day-gallery/agricultural-areas-around-thessaly-greece-remain-flooded>

⁸ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 227, πίνακας 8.3. Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σελ. 282, πίνακας 8.3.

⁹ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 169, πίνακας 5-18.

¹⁰ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σελ. 216, πίνακας 5-33.

¹¹ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 236 επ., πίνακας 8.5. Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σελ. 286 επ., πίνακας 8.5.

¹² ΕΖΔ (SAC) ΔΕΛΤΑ ΑΧΕΛΩΟΥ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ - ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ, ΕΚΒΟΛΕΣ ΕΥΗΝΟΥ, ΝΗΣΟΣ ΙΧΙΝΑΔΕΣ, ΝΗΣΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ (GR2310001) και ΖΕΠ (SPA) ΔΕΛΤΑ ΑΧΕΛΩΟΥ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

αναθεώρηση δεν αξιολογήθηκε ως προς την υδρομορφολογική αλλοίωση και δεν εξετάστηκε ως προς τον προσδιορισμό του ως ΙΤΥΣ, λόγω του ότι εκκρεμεί ο επαναπροσδιορισμός των ορίων του.¹³ Πώς, όμως, είναι δυνατόν να επαναφέρονται τα έργα της εκτροπής την στιγμή που εξαιρείται της αξιολόγησης της οικολογικής του κατάστασης (οικολογικό δυναμικό) το τόσο σημαντικό αυτό προστατευόμενο ΥΣ; Πρόκειται για παραβίαση του άρθρου 8 παρ. 1 και 2 της ΟΠΥ που προβλέπει ότι τα κράτη μέλη παρακολουθούν την κατάσταση των υδάτων “ώστε να υπάρχει συνεκτική και συνολική εικόνα της κατάστασης των υδάτων σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού”. Για τις προστατευόμενες περιοχές, δε, “τα προγράμματα [παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων] συμπληρώνονται με τις προδιαγραφές που περιέχονται στην κοινοτική νομοθεσία με την οποία έχουν καθοριστεί οι επιμέρους προστατευόμενες περιοχές”, και εν προκειμένω, της οδηγίας για τους οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ.

Στο κείμενο της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ της Θεσσαλίας υποστηρίζεται ότι θα επιτευχθεί η καλή κατάσταση των υδάτων της ΛΑΠ της Θεσσαλίας μέσω των έργων της εκτροπής, και η (επικείμενη) παρατεταμένη ξηρασία στο ως άνω ΥΔ παρουσιάζεται ως η δικαιολογητική βάση της επαναφοράς των έργων.¹⁴ Για να χαρακτηριστεί μία περίοδος ξηρασίας ως “παρατεταμένη” θα πρέπει να έχει προηγηθεί σχετική αξιολόγηση. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται τρεις τυπικές διαβαθμίσεις του δείκτη SPI που υπολογίζεται βάσει των βροχοπτώσεων για μία περίοδο, ήτοι -1.0, -1.5 και -2.0, για τον χαρακτηρισμό των μέτριων, σοβαρών και ακραίων ξηρασιών. Μετά το πέρας κάθε υδρολογικού έτους, υπολογίζεται, με βάση τα βροχομετρικά δεδομένα του δωδεκαμήνου, ο ετήσιος SPI. Εκτός του SPI του διαρρέυσαντος έτους, υπολογίζεται και ο δείκτης μέσης τριετίας, που αποσκοπεί στην αναγνώριση των ιδιαίτερα δυσμενών ξηρασιών μακράς διάρκειας. Εφόσον η τιμή του είναι κοντά στο όριο -1.5, που υποδηλώνει σοβαρή μακροχρόνια ξηρασία, ενεργοποιείται η εξαίρεση το άρθρο 4 παρ. 6 της ΟΠΥ λόγω εξαιρετικών περιστάσεων παρατεταμένης ξηρασίας.¹⁵ Το υδατικό έλλειμμα στη Θεσσαλία δεν οφείλεται σε συντελεσμένη παρατεταμένη ξηρασία, καθότι δεν παρέχονται τέτοια στοιχεία, αλλά στη διαχρονική ολιγωρία υλοποίησης των θεσπισμένων προγραμμάτων μέτρων (βασικών και συμπληρωματικών) για την αντιμετώπιση του υδατικού ελλείμματος της Θεσσαλίας, η οποία δεν θα πρέπει να οδηγεί σε περαιτέρω καθυστερήσεις και στην προώθηση καταστροφικών έργων, όπως αυτό της εκτροπής του ποταμού Αχελώου. Αξίζει να τονιστεί ότι, αν και το έργο της εκτροπής προωθείται επί τρεις δεκαετίες, ακόμη δεν υπάρχουν αξιόπιστα υδρολογικά δεδομένα για όλες τις επηρεαζόμενες περιοχές.

2) Μη ορθή εφαρμογή των προβλέψεων της οδηγίας ΟΠΥ (εξαίρεση άρθρου 4 παρ. 7) για τα έργα της εκτροπής του ποταμού Αχελώου

Το έργο της εκτροπής του ποταμού Αχελώου έχει αλλάξει πολλές φορές τις τελευταίες δεκαετίες που είναι άγνωστο ποια από τα έργα που αρχικώς είχαν προβλεφθεί ή/και κατασκευαστεί παραμένουν σήμερα επίκαιρα στο έργο που περιγράφεται ως εκτροπή στο πλαίσιο της 2^{ης} αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ. Συνολικά, γίνεται αναφορά σε εκτροπή δίχως να αναλύονται τα έργα και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή.¹⁶

Το ΥΠΕ Αυλακίου αποτέλεσε τις προηγούμενες δεκαετίες έργο που συμπεριλαμβανόταν στην εκτροπή. Από το 2021, οπότε και η ΜΠΕ του έργου αναρτήθηκε στο Ηλεκτρονικό

- ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΚΒΟΛΕΣ ΕΥΗΝΟΥ, ΝΗΣΟΙ ΕΧΙΝΑΔΕΣ, ΝΗΣΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ, ΔΥΤΙΚΟΣ ΑΡΑΚΥΝΘΟΣ ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ (GR2310015).

¹³ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σελ. 129, πίνακας 4-14, σελ. 175, πίνακας 5-9, σελ. 195, σελ. 228 επ., πίνακας 6-2.

¹⁴ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 291 επ.

¹⁵ Δεν συντρέχουν, ωστόσο, οι προϋποθέσεις της εξαίρεσης του άρθρου 4 παρ. 6, για αυτό άλλωστε δεν έχουν υπαχθεί ΥΣ στην εξαίρεση αυτή. Βλ. “Στην παρούσα αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ δεν τίθεται υποβάθμιση για κανένα υπόγειο ή επιφανειακό ΥΣ”, προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 239 επ.

¹⁶ Αναφορές στο έργο της εκτροπής γίνονται στις σελ. 292 επ. του προσχεδίου της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, και στις σελ. 241 και 376 επ. του προσχεδίου της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας.

Περιβαλλοντικό Μητρώο, αποτελεί ξεχωριστό έργο.¹⁷ Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, με την κατασκευή του ΥΗΕ Αυλακίου τροποποιούνται μόνιμα τα φυσικά χαρακτηριστικά των ποτάμιων συστημάτων Π.6 Αχελώος, Π.7 Αχελώος καθώς και το Ρ. ΒΑΤΑΝΙΑΔΑ και πλέον ο ποτάμιος χαρακτήρας χάνεται και μετατρέπονται το μεν Π.7 σε λιμναίο ιδιαιτέρως τροποποιημένο υδάτινο σώμα και το Π.6 τροποποιείται ως προς το υδρολογικό καθεστώς του (παροχή, δυναμική ροής, στερεοπαροχή κλπ), επιπτώσεις που επιτάσσουν τον έλεγχο συνδρομής των προϋποθέσεων της εξαίρεσης του άρθρου 4 παρ. 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ωστόσο, δεν προβλέπεται κάτι σχετικά στο προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης, ως όφειλε βάσει της ΟΠΥ.¹⁸

Το ΥΗΕ της Μεσοχώρας, επίσης, αποτελούσε έργο κεφαλής της εκτροπής του ποταμού Αχελώου. Σήμερα, το έργο έχει απενταχθεί και αποτελεί ξεχωριστό έργο. Η περιοχή του φράγματος της Μεσοχώρας υπαγεται στην εξαίρεση του άρθρου 4 παρ. 7 της ΟΠΥ ακριβώς γιατί είναι εξαιρετικά σημαντική η επίπτωση, η οποία έχει ήδη συντελεστεί.¹⁹ Στη ΜΠΕ για το φράγμα της Μεσοχώρας αναφέρεται ότι “Με την κατασκευή του φράγματος Μεσοχώρας και τη δημιουργία του ταμιευτήρα το ποτάμιο σύστημα (ποταμός Αχελώος) μετατρέπεται σε Ιδιαίτερα Τροποποιημένο Υδάτινο Σύστημα, λιμναίου τύπου, στα ανάντη του φράγματος, ενώ στα κατόντη του φράγματος, όπου ρυθμίζεται η ροή του ποταμού και μειώνεται η παροχή του, λόγω της προσαγωγής του νερού στον Υδροηλεκτρικό Σταθμό, το ποτάμιο σύστημα μετατρέπεται σε Ιδιαίτερα Τροποποιημένο Υδάτινο Σύστημα. (ΦΕΚ 2562/Β/25-9-2014, Απόφαση ΕΕΥ 908, όπως ισχύει με την 1η Αναθεώρησή του ΣΔΛΑΠ με την οικ.901/29.12.2017 (ΦΕΚ 4681Β/29.12.2017). Συγκεκριμένα στο ανάντη του φράγματος τμήμα τροποποιούνται δύο ποτάμια Υδάτινα Σώματα, το Βαθύρρευμα, με κωδικό EL0415R000234055N και ο Αχελώος Π. 10 με κωδικό EL0415R000200054N. Τα Υδάτινα αυτά Σώματα EL0415R000234055N και EL0415R000200054N - ποτάμι Αχελώος, αφενός κατακλύζονται σε όλο το μήκος τους και έτσι δημιουργούν ένα λιμναίο Ιδιαίτερως Τροποποιημένο Υδάτινο Σώμα, λόγω της δημιουργίας του ταμιευτήρα και αφετέρου διακόπτεται η φυσική τους συνέχεια, επιφέροντας αξιοσημείωτη επίπτωση στις υφιστάμενες συνθήκες λειτουργίας του ποταμού, λόγω κατασκευής του φράγματος” (σελ. 498). Ειδική μνεία, όφειλε να υπάρχει και στην παρούσα 2η αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ, όπως απαιτεί η ΟΠΥ “η αιτιολογία των τροποποιήσεων ή των μεταβολών να εκτίθεται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού”, πολλώ δε μάλλον λαμβάνοντας υπόψη ότι εκεί εντοπίζονται και προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Τα έργα που αποτελούν σήμερα τα έργα της εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού όφειλαν να περάσουν τον έλεγχο συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 4 παρ. 7 της ΟΠΥ, ωστόσο, δεν υπάρχει καμία τέτοια σχετική αναφορά στα προσχέδια της 2ης αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας. Αντίθετα, μετατίθεται σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο ο έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων της εξαίρεσης αυτής²⁰ και στερείται το δικαίωμα συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στο στάδιο αυτό, κατά παράβαση των προβλέψεων της ΟΠΥ. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, οι μόνες εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται στα εν λόγω προσχέδια της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ αφορούν την υπαγωγή στο άρθρο 4 παρ. 4 της ΟΠΥ, λόγω μη επίτευξης της καλής κατάστασης των υδάτων σε αυτό τον κύκλο. Δεν μπορεί, όμως, να εφαρμόζεται το άρθρο 4 παρ. 4 στην θέση του άρθρου 4 παρ. 7 της ΟΠΥ. Εκεί που υπάρχουν “νέες

¹⁷ Η ΜΠΕ του έργου Υδροηλεκτρικό Έργο (ΥΗΕ) «Αυλακίου», ισχύος 83,60 MW επί του π. Αχελώου, στους Δήμους Τετραφυλίας και Αχελώου των ΠΕ Άρτας και Καρδίτσας κατατέθηκε το 2021, ΠΕΤ 2103495814, η διαβούλευση ήταν μέχρι το 12/2021 και η διαδικασία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

¹⁸ Η μόνη αναφορά στο Αυλάκι που απαντάται στο προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται στον πίνακα 9-4: Υδατικό δυναμικό της λεκάνης π. Αχελώου σε θέσεις κατά μήκος του ποταμού (1980-2021) σε δισεκατομμύρια κυβικά ανά έτος, σελ. 338. Το ΥΗΕ Αυλακίου μνημονεύεται, όμως, ως δρομολογημένο έργο στο συνεπτυγμένο προσχέδιο του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα που εστάλη για υποβολή σχολίων στα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή και της Διυπουργικής Επιτροπής για την Ενέργεια και το Κλίμα.

¹⁹ Απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας Α.Π. οικ. 34701/4.8.2017 με θέμα “Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το έργο: «Υδροηλεκτρικό Έργο (ΥΗΕ) Μεσοχώρας, στον ποταμό Αχελώο, Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων», της εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε.” (ΑΔΑ ΨΩΧ74653Π8-23Λ).

²⁰ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 293.

τροποποιήσεις” (new modifications), ή “νέες ανθρώπινες δραστηριότητες” (human activities), όπως εν προκειμένω, εφαρμοστέα είναι μόνο η εξαίρεση του άρθρου 4 παρ. 7 της ΟΠΥ.

3) Ελλιπής τεκμηρίωση της προόδου υλοποίησης των προγραμμάτων μέτρων που σχετίζονται με το έργο της εκτροπής του ποταμού Αχελώου

Όπως αναφέρθηκε, τα προγράμματα μέτρων είναι εφαρμόσιμα εντός τριών ετών από τη θέσπισή τους. Ωστόσο, εντοπίζεται μεγάλο κενό στην εφαρμογή τους. Η ολιγωρία εφαρμογής των θεσπισμένων μέτρων δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογία για την επαναφορά των έργων της εκτροπής, η οποία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς στα εν λόγω προσχέδια.

Στο προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας αναφέρεται ότι παρότι το Σχέδιο Διαχείρισης κινδύνων ξηρασίας/λειψυδρίας έγινε στον πρώτο κύκλο ΣΔΛΑΠ και η επικαιροποίησή του εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Μέτρων της 1ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ, το μέτρο δεν έχει εφαρμοστεί και διατηρείται στο προτεινόμενο πρόγραμμα μέτρων του προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης²¹. Στα μέτρα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της ξηρασίας και λειψυδρίας επαναπροτείνονται η Ολοκλήρωση Έργων Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού, η οποία όμως είναι ολικά ανατιολόγητη (εκτός των άλλων), αφού δεν εκπονήθηκε το προβλεπόμενο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Ξηρασίας.

Στο προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας είναι αναρτημένος ο Πίνακας 9.5. με την ομάδα των συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζονται με τη μεταφορά νερού από τον ποταμό Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού.²² Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά σε συμπληρωματικά μέτρα όπως α) Ανασχεδιασμός του ταμιευτήρα Συκιάς, β) υλοποίηση ανασχεδιασμού του έργου ταμιευτήρα Συκιάς, γ) ολοκλήρωση σήραγγας μεταφοράς 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού και δ) κατασκευή δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού.

²¹ σελ.25-26.

²² σελ. 359.

A/A	Κατηγορία Μέτρου	Ονομασία Μέτρου	Περιγραφή Μέτρου
1	Έργα δομικών κατασκευών	Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού	Το έργο του ταμιευτήρα της Συκιάς ως έργο ταμίευσης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και πιθανώς για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας χρήζει επανασχεδιασμού αφού οι σχετικές τεχνικές μελέτες του είχαν εκπονηθεί περισσότερα από 20 χρόνια πριν με στόχο την εξυπηρέτηση ταμίευσης και μεταφοράς πολλαπλάσιων ποσοτήτων νερού (πάνω από 1 δις. κ.μ. ετησίως). Το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση και έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες όλων των τεχνικών μελετών που είναι αναγκαίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του, ήτοι τεχνικών μελετών σε επίπεδο προμελέτης, μελέτης κόστους οφέλους καθώς και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που περιλαμβάνει τόσο ΜΕΟΑ και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων όσο και ειδική έκθεση συμβατότητας του έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά
2	Έργα δομικών κατασκευών	Υλοποίηση ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς	Το μέτρο αφορά τις εργασίες και δράσεις (μελετητικές, κατασκευαστικές και άλλες) που είναι αναγκαίες για την κατασκευή και λειτουργία του ανασχεδιασμένου φράγματος και ταμιευτήρα της Συκιάς και προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού»
3	Έργα δομικών κατασκευών	Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm ³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού	Τα έργα αυτά αφορούν στην ολοκλήρωση των εργασιών στη σήραγγα Πετρωτού-Δρακότρυπας, για τη μεταφορά νερού από τον ανασχεδιασμένο ταμιευτήρα Συκιάς στο χαμηλό αναρρυθμιστικό φράγμα Μουζακίου (λεκάνη του π. Πάμισου). Προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού»
4	Έργα δομικών κατασκευών	Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού	Τα έργα αυτά αφορούν έργα μεταφοράς και διανομής νερού που απαιτούνται για την αξιοποίηση σε αρδευτική χρήση στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας της μεταφερόμενης ποσότητας νερού των 250 hm ³ από τον Αχελώο, υποκαθιστώντας μη βιώσιμες απολήψεις-αντλήσεις υπόγειων νερών μέσω γεωτρήσεων. Προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού»

Σήμερα, στο προσχέδιο της 2^{ης} αναθεώρησης δεν γίνεται σύνοψη της ποσοτικής ανάλυσης απορροών ΛΑΠ Αχελώου (όπως έγινε στο 1ο ΣΔΛΑΠ), ώστε είναι άγνωστο εάν στο παρόν ΣΔΛΑΠ έχει γίνει υπολογισμός της ποσοτικής επάρκειας του νερού. Μία τέτοια ανάλυση, όμως, είναι απαραίτητη για να αξιολογηθεί εάν δύναται να επηρεασθεί από την απόληψη 250 hm³ στο κατάντη τμήμα ο ποταμός Αχελώος, ως ένα απολύτως ρυθμισμένο υδάτινο σύστημα, και απουσιάζει στο προσχέδιο της παρούσας αναθεώρησης. Επιπρόσθετα, δεν συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο του προσχεδίου της παρούσας 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας το σχεδιαζόμενο ΥΗΕ Αυλακίου που δεν έχει ακόμα κατασκευαστεί, αλλά και το κατασκευασμένο (2010) και λειτουργούν ΥΗΕ Δαφνοζωνάρας, ανάντη των παλιών ΥΗΣ Κρεμαστά – Καστράκι – Στράτος I - Στράτος II αλλά και των εκβολών.

Από όσα διαλαμβάνονται στο προσχέδιο της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, δεν είναι σαφές εάν το έργο της εκτροπής δύναται να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των συνολικών ετήσιων απολήψεων νερού για όλες τις δραστηριότητες και χρήσεις που αφορούν την ύδρευση, την γεωργία (αρδευθείσες εκτάσεις), τη κτηνοτροφία και τη βιομηχανία. Ιδίως, λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα συμπληρωματικά μέτρα που ελήφθησαν κατά την 1η αναθεώρηση, έχει εφαρμοστεί μόνον το 50% αυτών²³.

4) Πλημμελής διαδικασία αναθεώρησης και δημόσιας διαβούλευσης

Η ΟΠΥ προβλέπει σαφές χρονοδιάγραμμα για την εκπόνηση των ΣΔΛΑΠ, και την περιοδική επικαιροποίησή τους, ως βασικών εργαλείων ολοκληρωμένου σχεδιασμού της διαχείρισης των υδάτων για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της καλής κατάστασης των υδάτων. Δυστυχώς, η χώρα μας δεν αντιμετωπίζει με τη δέουσα προσοχή τα εξαιρετικά σημαντικά αυτά εργαλεία σχεδιασμού, μένοντας διαρκώς πίσω από τις προθεσμίες που τάσσονται για την έγκριση των σχεδίων, αλλά και την εφαρμογή των προγραμμάτων μέτρων, με αποτέλεσμα να μετατίθεται συνεχώς στο μέλλον η επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων και να παλινδρομεί σε απαρχαιωμένα και ξεπερασμένα από την ίδια τη νέα πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής, όπως αυτό της μερικής εκτροπής ποσότητας νερού 250 hm³ του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού.

Στον τρέχοντα κύκλο αναθεώρησης, τα ΣΔΛΑΠ όφειλαν να είχαν κατατεθεί στην ΕΕ έως 31.12.2021 και τα προγράμματα μέτρων οφείλουν να είναι εφαρμόσιμα έως 31.12.2024. Για τον λόγο αυτό, η ΕΕ απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στη χώρα μας τον Φεβρουάριο 2023²⁴. Επιπρόσθετα, η ΕΕ είχε εκκινήσει και διαδικασία EU PILOT 9895 (2021) για τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση των δεύτερων Σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (ΣΔΛΑΠ)²⁵. Δεδομένου ότι οι φάκελοι EU PILOT δεν είναι δημόσια διαθέσιμοι, το WWF Ελλάς είχε αποστείλει σχετικό αίτημα πληροφοριών στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (αρ. πρωτ. WWF 85/07.06.2021 με θέμα “Αίτημα πρόσβασης σε περιβαλλοντική πληροφορία”), στο οποίο δεν έχει λάβει μέχρι σήμερα απάντηση.

Επιπλέον, η ΟΠΥ προβλέπει ότι θα πρέπει να προηγούνται της εκπόνησης, αναθεώρησης και ενημέρωσης των ΣΔΛΑΠ διαδικασίες συμμετοχής και δημόσιας διαβούλευσης περισσότερων σταδίων, οι οποίες ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών²⁶. Η χώρα μας διαθέτει ειδική ιστοσελίδα για τη φιλοξενία των εγγράφων και των διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης της ΟΠΥ²⁷. Ωστόσο, οι πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία της τρέχουσας αναθεώρησης²⁸ δεν επικαιροποιούνταν, ώστε απλώς να αναρτηθούν τα προσχέδια της 2ης αναθεώρησης την επικαλούμενη από το ΥΠΕΝ ημερομηνία,²⁹ από την οποία εκκίνησε και η προθεσμία των έξι μηνών, δίχως όμως να δοθεί η δέουσα δημοσιότητα για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στο ζήτημα της διαχείρισης των υδάτων, ως ζήτημα ζωτικής σημασίας. Μέχρι και την παρέλευση της προθεσμίας της δημόσιας διαβούλευσης επί των προσχεδίων διαχείρισης της 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, τα έγγραφα τεκμηρίωσης δεν είναι δημόσια διαθέσιμα, δυσχεραίνοντας τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Η ανάρτηση αυτή είναι επιβεβλημένη για την επαρκή τεκμηρίωση και ουσιαστική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στο δημόσιο διάλογο σχετικά με το ζήτημα της επαναφοράς της μερικής εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού. Περαιτέρω, οι ημερίδες διαβούλευσης για τα εν

²³ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Ελλάδας, σελ. 60 επ.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/EL/inf_23_525

²⁵ Προσχέδιο 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σελ. 60.

²⁶ Άρθρο 14 ΟΠΥ

²⁷ <http://wfdver.ypeka.gr/el/home-gr/>

²⁸ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 2Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ (ΣΔΛΑΠ). Ανακτήθηκε από: http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2019/05/SIN_SXEDIO-DRASHS_2vnl-SDLAP.pdf

²⁹ <https://ypen.gov.gr/perivallon/ydatikoi-poroi/anatheorisi-schedion-diacheirisis-lekanon-aporrois/>

λόγω ΣΔΛΑΠ έχουν προγραμματιστεί μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής σχολίων στη δημόσια διαβούλευση³⁰.

Για τους λόγους αυτούς, οι συνυπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις αιτούνται:

1. την απάλειψη των έργων μερικής εκτροπής του ποταμού Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού από τα προσχέδια 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και ΥΔ Θεσσαλίας, και από οποιοδήποτε άλλο τυχόν σχέδιο, πρόγραμμα ή πολιτική, ως απαρχαιωμένα, αντίθετα στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και στις προβλέψεις και το πνεύμα της ΟΠΥ, αλλά και στο νέο ολοένα και πιο σύνθετο περιβάλλον που δημιουργείται λόγω της κλιματικής αλλαγής,
2. τη διάθεση επαρκούς χρόνου και στοιχείων για τη διεξαγωγή ουσιαστικού διαλόγου με το ενδιαφερόμενο κοινό σχετικά με τα ζωτικής σημασίας ζητήματα της διαχείρισης των υδάτων,
3. τη συμμόρφωση της Ελλάδας με τις προβλέψεις της ΟΠΥ (ιδίως την εκτέλεση των προγραμμάτων μέτρων και την αποχή από δράσεις, έργα και πρακτικές που διακινδυνεύουν την επίτευξη της καλής κατάστασης και οικολογικού δυναμικού των υδάτων), και της οδηγίας για τις πλημμύρες με την ταχεία ολοκλήρωση της 1^{ης} αναθεώρησης των ΣΔΚΠ, η οποία έχει ήδη καθυστερήσει.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις:

- Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
- WWF Ελλάς

³⁰ <http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/events-seminars-gr/>